

A young woman with long brown hair is sitting on a white sofa, smiling broadly while looking at a tablet computer she is holding in her hands. The background is a bright, out-of-focus outdoor setting with greenery and a building.

Rapportage Boekenbranche Meting 38

2e themameting van 2016 naar het digitaal leesgedrag

379396
November 2016
Amber van Eeden
Ewout Witte

---

1 Inleiding

---

2 Management samenvatting

---

3 Resultaten

- Lezen van e-books
  - Leesbeleving van digitale apparaat
  - Verkrijgen van e-books
  - E-books als cadeau
  - Prijsperceptie e-books
  - Papieren boeken vs. e-books lezen
  - Papieren boeken vs. e-books kopen
  - Lenen van e-books
  - Achtergrond
-

4 Bijlagen

- Onderzoeksverantwoording
- Certificering

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in twee reguliere en twee themametingen. Deze tweede themameting van 2016 gaat in op digitaal lezen. Het onderzoek is gehouden onder de Nederlandse e-book lezer.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het digitale leesgedrag van mensen en de attitude tegenover en het gebruik van e-books.

Thema's

De resultaten zijn in dit rapport onderverdeeld in de volgende thema's:

- Lezen, kopen en lenen van e-books
- Prijsperceptie en e-book als cadeau
- De leesbeleving van het digitale apparaat
- Vergelijking papieren boeken en e-books

Management samenvatting

Conclusies en aanbevelingen

Het lezen van e-books

E-books hebben een duidelijke positie verworven bij de lezers

Vier op de tien consumenten lezen de afgelopen 12 maanden een e-book. 13% van de Nederlandse consumenten leest minstens één keer per week in e-books. Iets meer dan de helft van de digitale lezers leest al langer dan twee jaar e-books. Het e-book is daarmee geen eendagsvlieg gebleken, maar heeft een duidelijke positie verworven in de lezersmarkt. Aangezien de totale lezersgroep groter is (meting 37: 93% heeft afgelopen 12 maanden een boek gelezen), is het e-book (nog) niet voor iedereen weggelegd.

Het gewicht en de directe beschikbaarheid via internet zijn de belangrijkste redenen om e-books te lezen. Ook het gemakkelijk opruimen (geen boekenkast nodig) en de lagere prijs vindt een aanzienlijke groep een reden om een e-book te lezen. De belangrijkste drempel om een e-book te lezen zit in de beleving: een e-book voelt minder 'als een boek'. De beperktere beschikbaarheid van titels en het minder prettig lezen vanaf een scherm worden eveneens als nadeel benoemd. De e-reader wordt het meest gebruikt om een e-book mee te lezen, maar ook de tablet wordt door een grote groep gebruikt.

E-book versus papieren boek

Het lezen van e-book betekent geen afscheid van papieren boeken

Negen op de tien e-book lezers lezen ook nog papieren boeken. Wel leest men het één meer dan het ander: 43% van de e-book lezers leest meestal of uitsluitend e-books, een vrijwel even grote groep (38%) leest meestal of uitsluitend papier. De frequentie waarmee men papieren boeken of e-books leest, is vrijwel gelijk. En ook het aantal boeken dat men leest is globaal gelijk.

Conclusies en aanbevelingen

Met name in de leesbeleving zit een verschil tussen papieren boeken en e-books

Zowel op papier als in e-book vorm leest men doorgaans het boek lineair (van voor naar achter). Echter zijn er wel wat verschillen tussen het lezen van een e-book of een papieren boek. Het maakt hierbij overigens veel verschil of men leest met een e-reader of een tablet. Het lezen met een e-reader wordt doorgaans als prettiger ervaren dan met een tablet.

De beleving van een boek (informatie opnemen, intens meevoelen, begrip van diepgang, voorstelling maken van het boek) is voor ongeveer een kwart van de lezers sterker bij papieren boeken. Dit verschil is nog sterker aanwezig bij de tablet, maar ook aanwezig bij de e-reader. Een ander belangrijk verschil met papieren boeken is dat men bij papieren boeken wat gemakkelijker heen en weer gaat in de tekst, ziet hoe ver men is in een boek en hoe dik het boek is.

Een e-book daarentegen (en dan vooral op een e-reader) kun je gemakkelijker lezen op een gewenste locatie en in een gewenste lichaamshouding. Ook is de tekst vaak wat beter leesbaar. Bovendien zoekt men op de e-reader wat vaker een ander boek om te gaan lezen; die heb je immers bij de hand. Dit zou het lezen kunnen stimuleren.

Bij het lezen vanaf een tablet ervaren lezers wat sneller vermoeidheid en last van de ogen bij het lezen. Op de tablet zijn lezers bovendien wat vaker afgeleid. Men surft op internet of maakt gebruik van social media. Dit gaat voor sommige lezers toch ten koste van concentratie, ontspanning en plezier. Bij e-readers en papieren boeken lezen lezers vaker aan één stuk door.

Overall kan geconcludeerd worden dat de leeservaring vanaf een e-reader veel dichterbij het papieren boek ligt dan de leeservaring van de tablet.

Leesbeleving e-book versus papier

Conclusies en aanbevelingen

Het verkrijgen van e-books

Er is maar beperkte weerstand tegen het illegaal verkrijgen van e-books

Wat voor maatregelen ook getroffen worden, e-book lezers verwachten dat er altijd op grote schaal illegaal gedownload zal worden. Er is een hoge mate van begrip (63%) voor mensen die illegaal downloaden. Niet meer dan 31% is principieel tegen het illegaal downloaden van boeken. Men weet doorgaans prima dat uploaden of downloaden via een torrent site illegaal is. Dat geldt minder sterk voor het doorgeven of krijgen van boeken.

Veel e-books worden momenteel gratis verkregen. Ofwel wordt het van iemand gekopieerd of geruild, ofwel het wordt gratis gedownload (legaal of illegaal). Illustratief is het feit dat de helft van de e-book lezers minder dan eens per jaar een e-book koopt.

Driekwart van de e-book lezers vindt de huidige prijs van e-books te hoog. Opvallend is dat deze perceptie niet overeenkomt met de werkelijke prijs. Volgens consumenten kost een gemiddeld e-book € 12,40; dit is iets hoger dan wat men bereid is te betalen (€ 10,80). Echter een gemiddeld e-book kost € 7,56 (GfK scanonderzoek). Volgens e-book lezers zou een e-book 20% tot 50% goedkoper moeten zijn dan een papieren boek. Dit komt overeen met de werkelijke verhouding papieren boek en e-book; een papieren boek kost namelijk gemiddeld €12,82 (GfK Scanonderzoek). Dat betekent dat een e-book 41% goedkoper is dan een papieren boek. Belangrijk is dus dat de prijsperceptie van consumenten ten aanzien van e-books verandert.

Het onbeperkt e-books lenen of tweedehands kopen kan op interesse rekenen. Ook vindt 35% het onbeperkt lezen van e-books voor een vast bedrag per maand een aantrekkelijke optie. Dat komt neer op 15% van de totale Nederlandse consumenten.

Conclusies en aanbevelingen

Functionaliteiten op apparaten

E-book lezers maken graag gebruik van het aanpassen van de lettertypes en lettergroottes. Ook het kunnen lezen in het donker (via een lichtgevend scherm of ingebouwd lampje) en de Wifi verbinding wordt door veel e-book lezers gebruikt. De Wifi-verbinding wordt met name gebruikt door lezers van een Tablet/iPad. 40% beschikt momenteel over een kleurenscherm; 29% over een e-Inkscherm.

E-book als cadeau

Er is duidelijk interesse voor een e-book in cadeauvorm. De helft van de huidige e-book lezers zou een digitaal boek cadeau willen krijgen of geven. Er is ook een aanzienlijke groep die een fysiek boek zou willen ruilen voor een e-book. De vorm die veruit de meeste voorkeur krijgt (77%) is een algemene cadeaukaart voor een e-book. 22% geeft de voorkeur aan het ontvangen van een specifiek e-book (in de vorm van een fysieke of digitale cadeaukaart).

E-books lenen

16% van de e-book lezers is lid van de digitale bibliotheek (bibliotheek.nl); 7% gebruikt het lidmaatschap van een ander. Zo'n driekwart van de e-book lezers leent nooit e-books van de bibliotheek. Er worden nog altijd aanzienlijk meer papieren boeken (6,8 per jaar) dan e-books (2,4 per jaar) geleend. De initiatieven omtrent digitaal lezen zijn niet allemaal even bekend. Hier valt nog wel wat belangstelling te winnen. De digitale bibliotheek is het meest bekend: de helft van de e-book lezers kent dit.

Resultaten

Leeswijzer

Geven mannen vaker aan dan vrouwen

Geven vrouwen vaker aan dan mannen

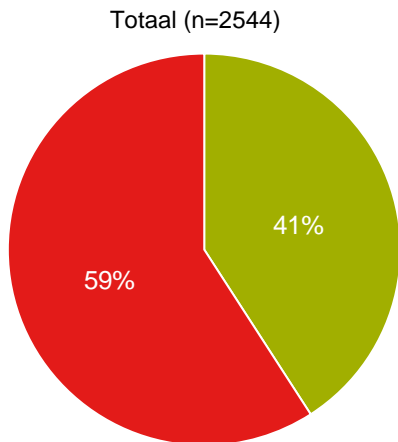
Lezen van e-books

Vier op de tien consumenten heeft het afgelopen jaar een e-book gelezen

Lezen van een e-book
in de afgelopen 12 maanden

33 %

*Van alle e-book lezers leest
minstens één keer per week
in e-books*

■ Ja (13% van de Nederlandse consumenten)
■ Nee

*Hoe hoger opgeleid, hoe groter
het aandeel e-book lezers.*

De e-booklezer vs. NL gemiddeld

47%
49%

53%
51%

< 25 jaar:	12%	17%
25-34 jaar:	23%	14%
35-49 jaar:	25%	24%
50-64 jaar:	22%	24%
65+ :	17%	20%

Laag:	20%	26%
Midden:	39%	41%
Hoog:	41%	33%

De helft van de e-book lezers leest al langer dan 2 jaar e-books

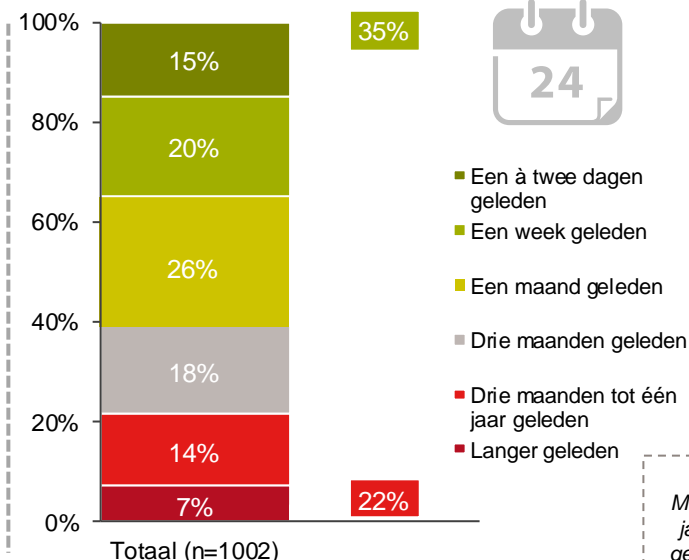
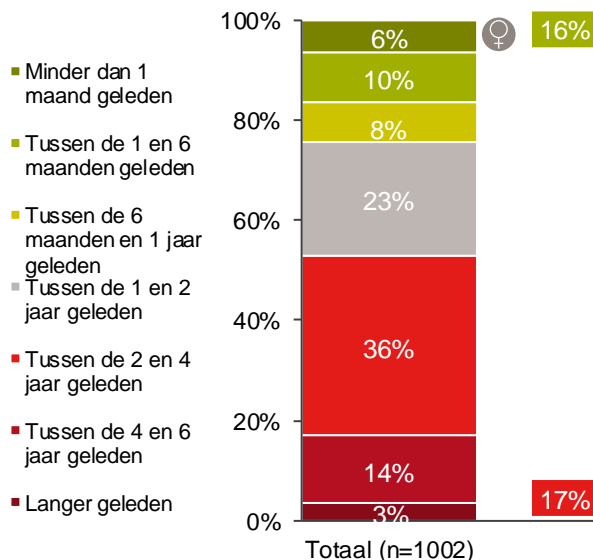

Voor het eerst een e-book gelezen

Voor het laatst een e-book uitgelezen

Jongeren (< 25 jaar) zijn recenter begonnen met het lezen van e-books dan 25-plussers.

De groep die al het langst e-books leest, doet dat ook het meest frequent.

Met name voor 25-34 jarigen is het langer geleden dat zij een e-book hebben uitgelezen.

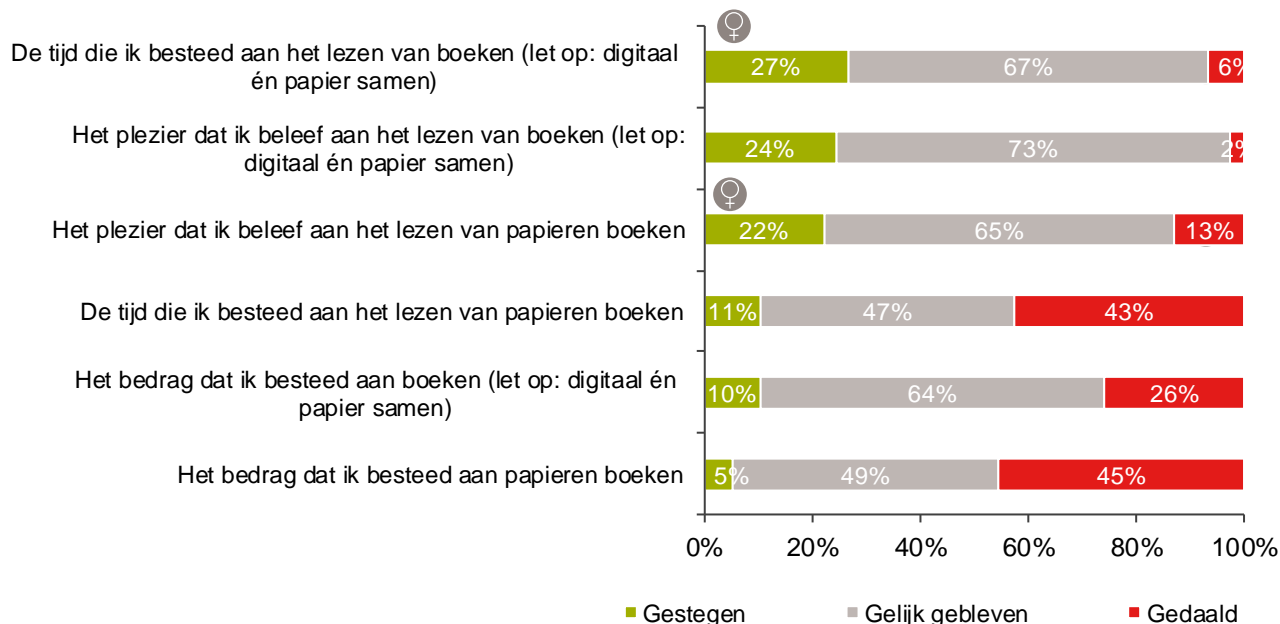
A01 Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het eerst in een e-book heeft gelezen?
 A03 Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het laatst een e-book heeft uitgelezen?

Selectie: e-book lezers

E-books hebben een positief effect op het leesgedrag: voor een kwart van de e-book lezers is de bestede tijd en het plezier aan lezen gestegen

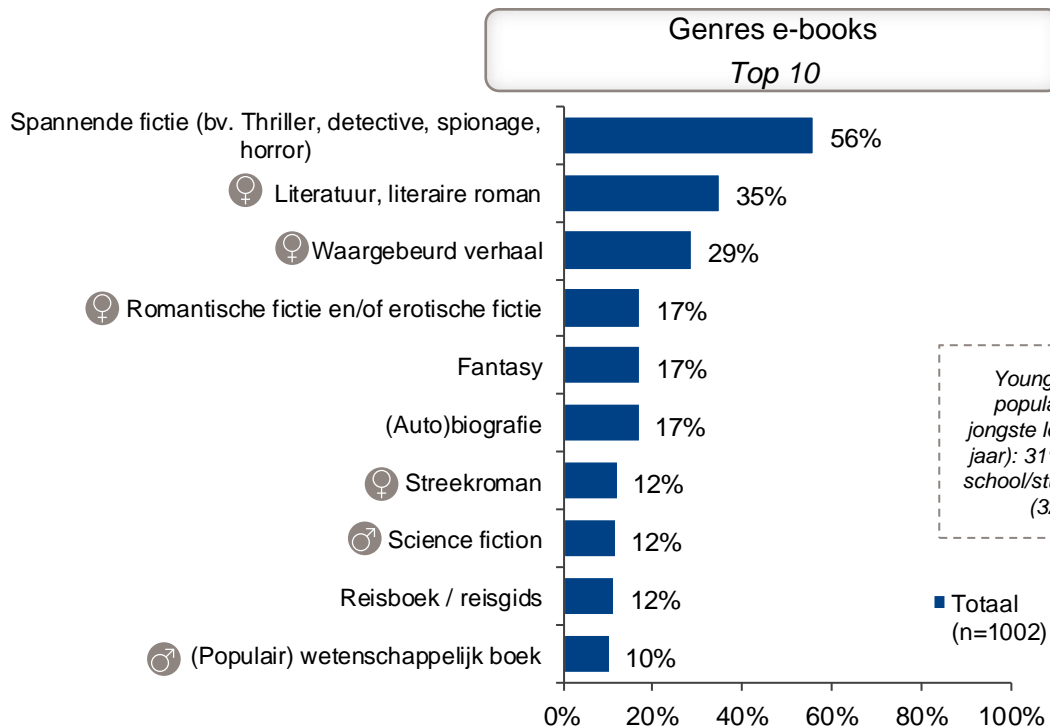

Invloed lezen van e-books op lees- / koopgedrag

25-34 jarigen beleven meer plezier aan het lezen van papieren boeken en boeken in totaal (digitaal en papier samen) sinds ze zijn begonnen met het lezen van e-books.

Net als bij papieren boeken zijn spannende fictie en literatuur de twee meest gelezen genres van e-books

Young adult is populair bij de jongste lezers (< 25 jaar): 31%, evenals school/studieboeken (32%).

67 %

Vindt de omvang van het aanbod e-books (ruim) voldoende.

Heavy lezers zijn vaker tevreden over het aanbod van e-books dan medium en light lezers.

E-book lezers die alleen / meestal e-books lezen zijn vaker tevreden over het aanbod dan e-book lezers die (ook) vaker de voorkeur geven aan papieren boeken.

Selectie: e-book lezers

A04 In welk van de volgende genres leest u wel eens e-books?

A07 Wat vindt u van de omvang van het aanbod van e-books?

Het gewicht en de directe beschikbaarheid via internet zijn de meest genoemde redenen om e-books te lezen

Redenen lezen van e-books

Belangrijkste drempel om e-book te lezen/kopen is dat een e-book minder als een boek voelt dan een papieren boek

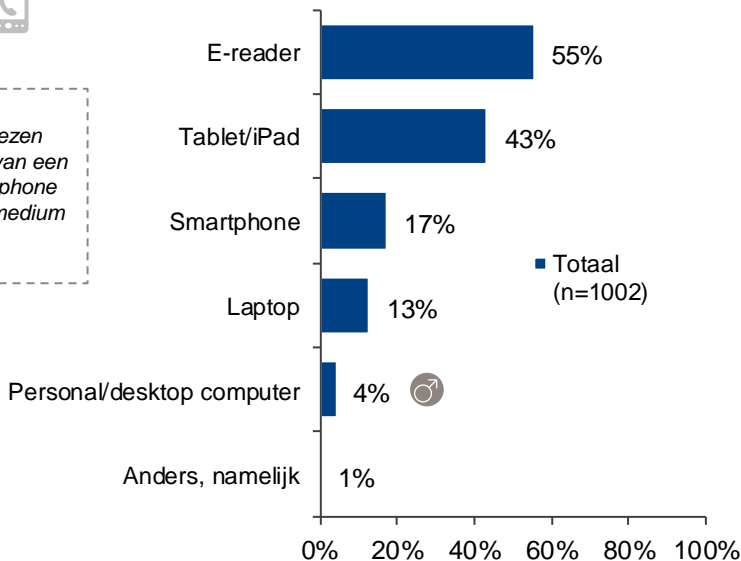
Drempels verkrijgen / lezen van e-books

E-books worden het meest gelezen vanaf een e-reader gevolgd door een tablet

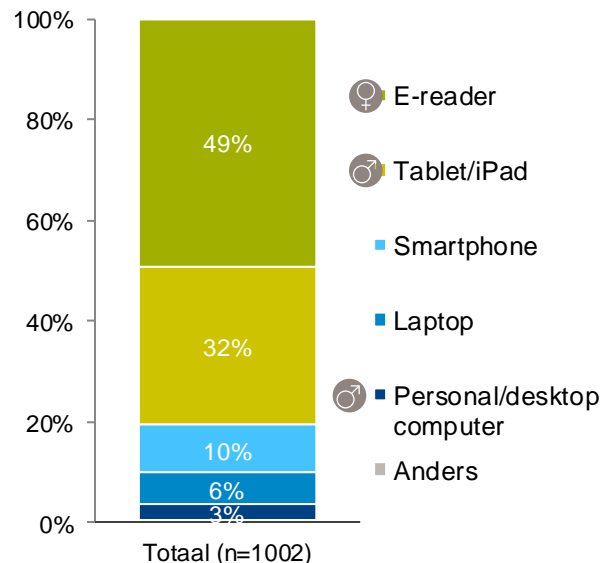

Apparaat bij het lezen van e-books

Light lezers lezen vaker e-books van een tablet of smartphone dan heavy en medium lezers.

Apparaat dat het **vaakst** wordt gebruikt

	Fictie	Non-fictie
E-reader	53%	39%
Tablet/iPad	30%	36%
Smartphone	10%	13%
Laptop	5%	7%
Personal/desktop computer	2%	4%
Anders	0%	0%

E-readers worden het vaakst gebruikt door 50-plussers. Consumenten jonger dan 50 jaar gebruiken vaker de smartphone voor het lezen van een e-book.

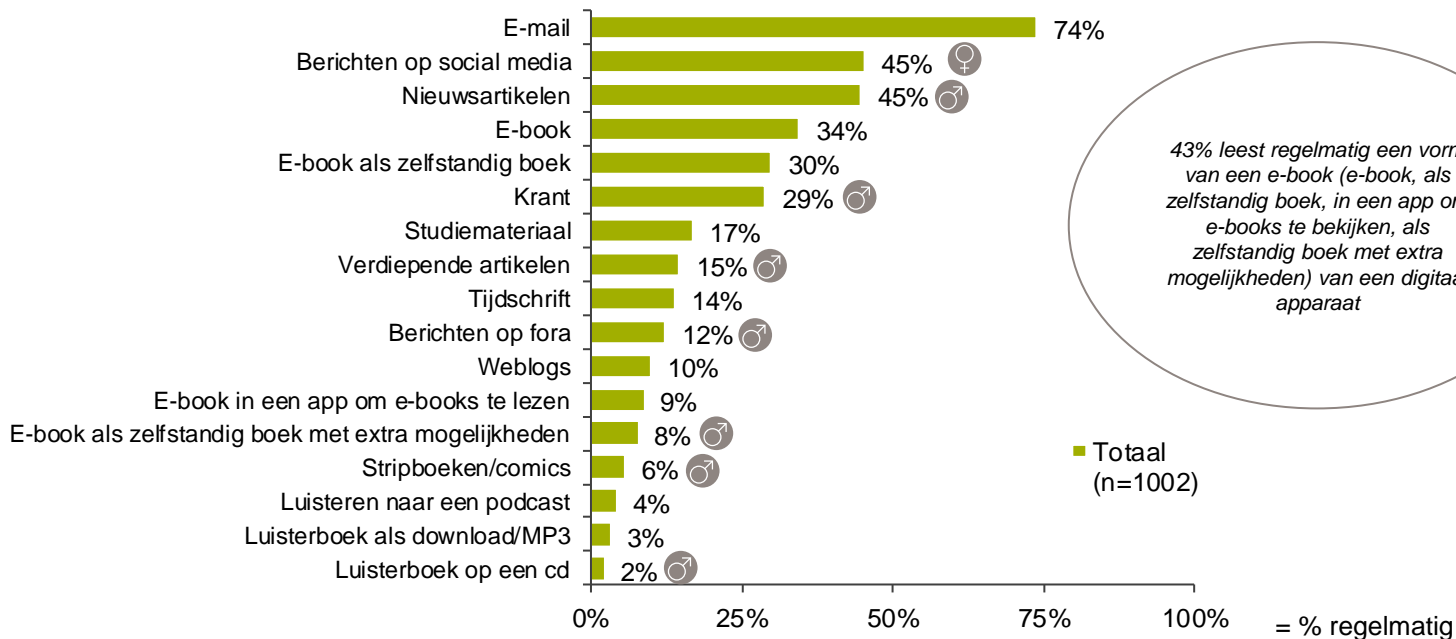
A08 Welke van de volgende apparaten gebruikt u voor het lezen van e-books?

A09 Welk apparaat gebruikt u het vaakst voor het lezen van e-books

Na e-mails, social media en nieuwsartikelen worden e-books het vaakst gelezen van een digitaal apparaat

Teksten lezen van digitaal apparaat *regelmatig*

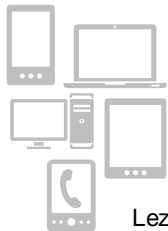
J01a Hoe vaak leest u onderstaande teksten van een digitaal apparaat?
Dat kan offline zijn (bijvoorbeeld een Word- of PDF-document), of op een website of in een app.

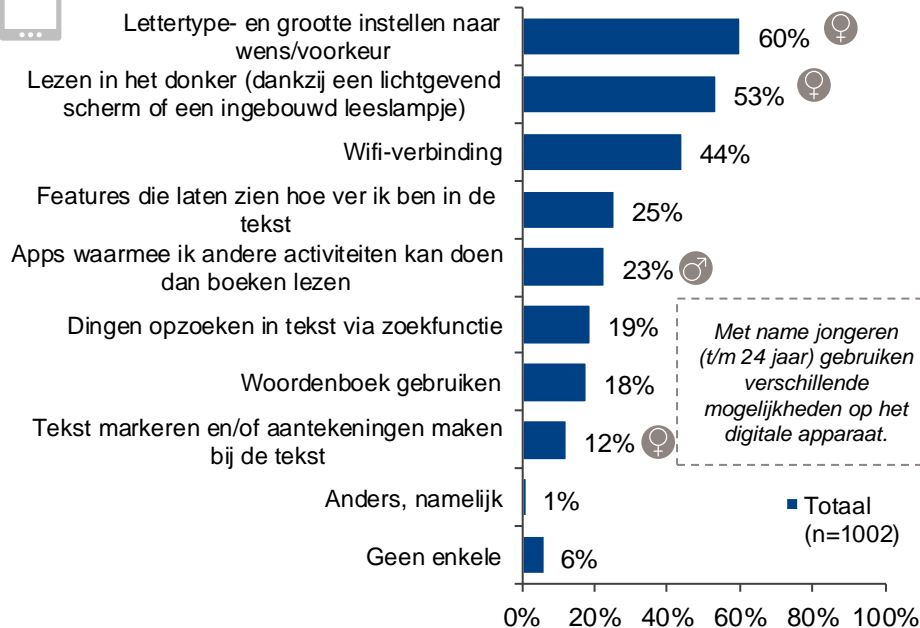
Leesbeleving van digitale apparaat

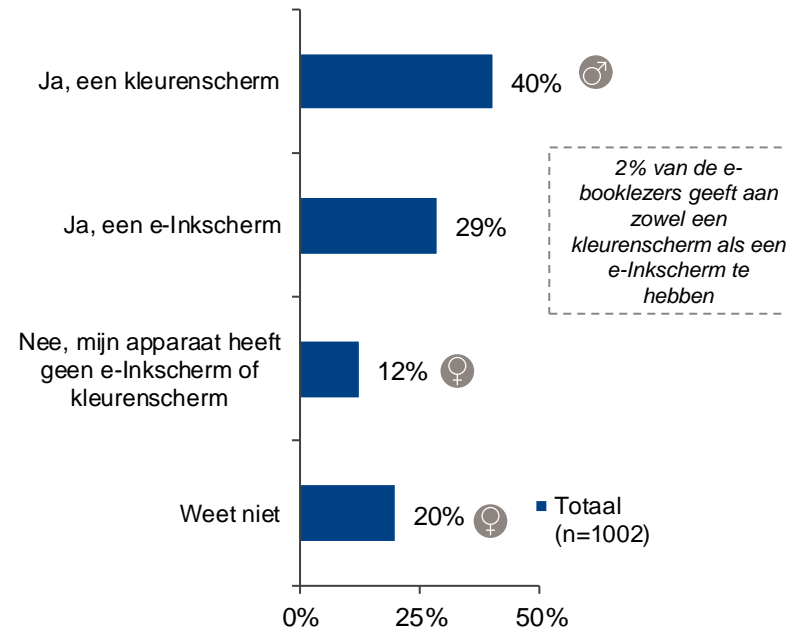
Aanpassen van lettertype/-grootte en lezen in het donker zijn de meest gebruikte mogelijkheden van het digitale apparaat

Verschillende mogelijkheden apparaat

Kleurenscherm en/of e-Inkscherm

C01 Welke van de volgende mogelijkheden gebruikt u op uw...?
C01a Heeft uw apparaat een e-Inkscherm en/of kleurenscherm?

WiFi-verbinding wordt vaker gebruikt op de tablet dan e-reader

Verschillende mogelijkheden apparaat

E-reader

Verschillende mogelijkheden apparaat

Tablet / iPad

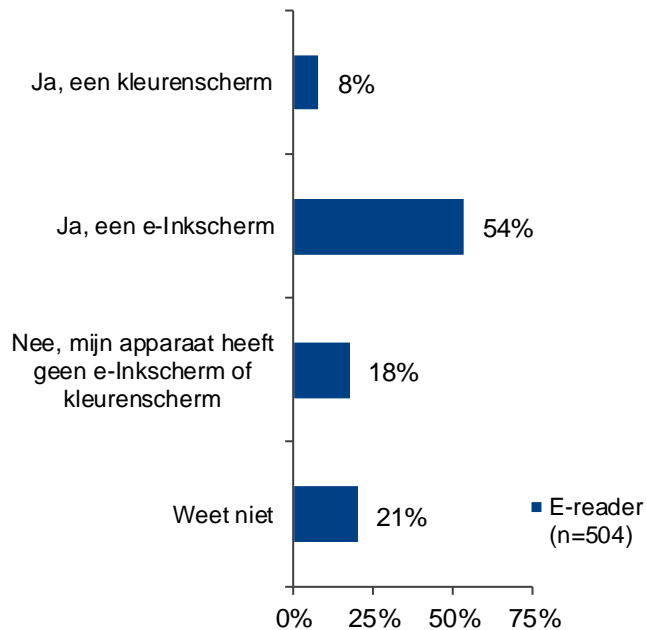
C01 Welke van de volgende mogelijkheden gebruikt u op uw...?

Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

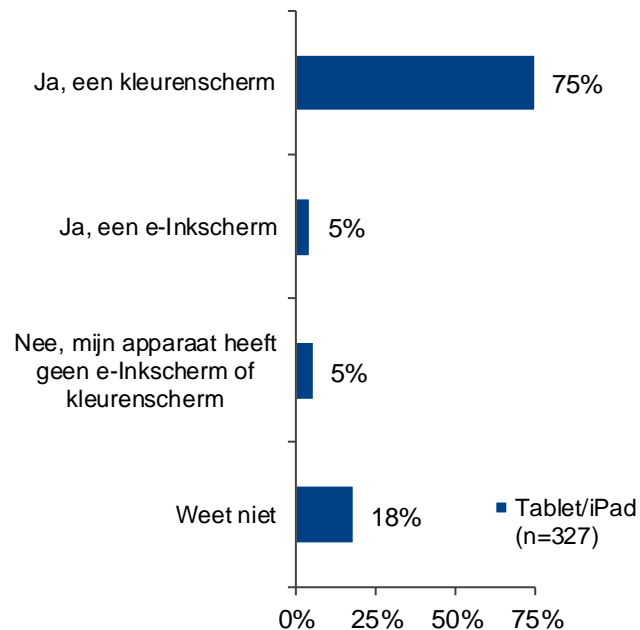
Ruim de helft van e-readers beschikt over een e-Inkscherm. Driekwart van de gebruikte tablets beschikt over een kleurenscherm

Kleurenscherm en/of e-Inkscherm
E-reader

Kleurenscherm en/of e-Inkscherm
Tablet / iPad

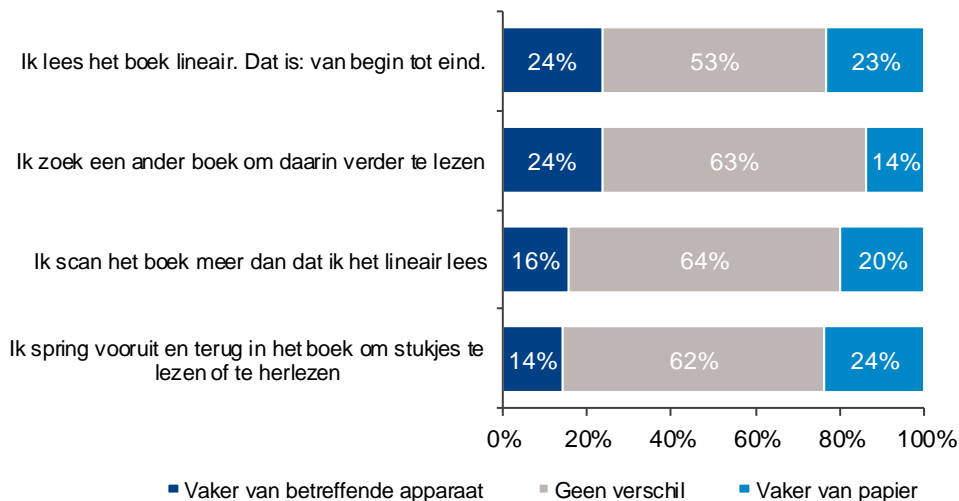
Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

De manier van lezen van de digitale lezer is weinig anders dan die van papieren lezers

Manier van lezen

50-plussers lezen een boek vaker lineair van een digitaal apparaat dan e-book lezers jonger dan 50 jaar.

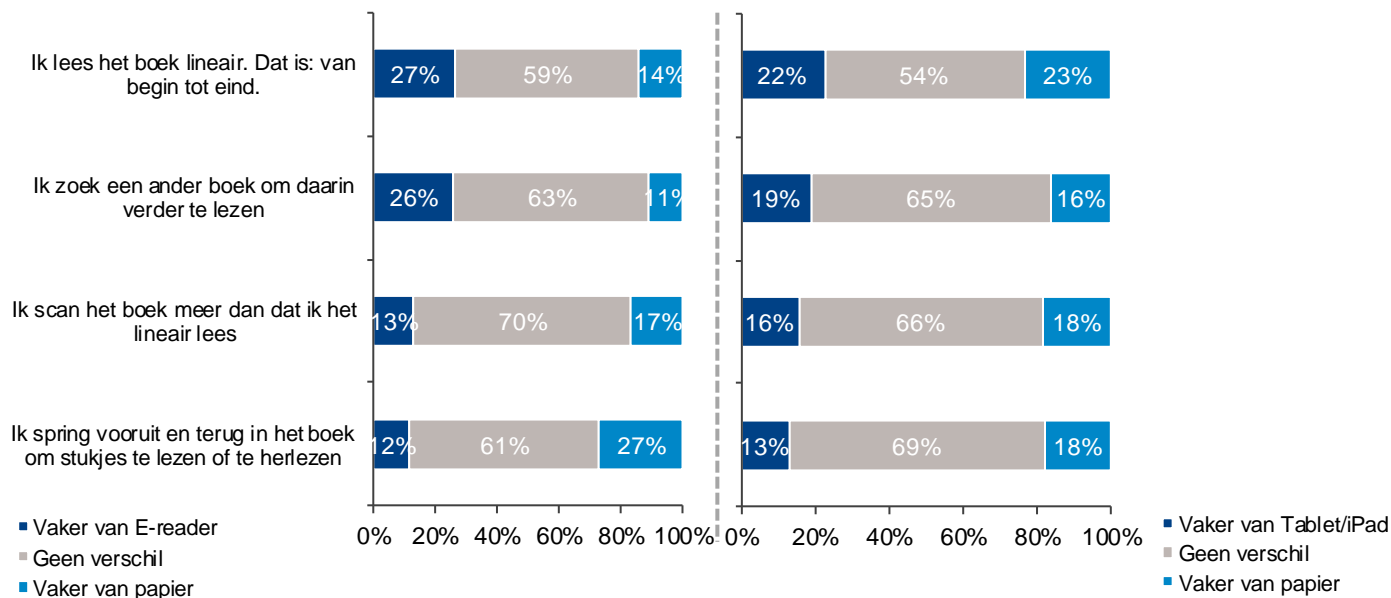
Jongeren t/m 24 jaar scannen een papieren boek vaker dan een e-book dan 25-plussers.

Een ander boek zoeken gebeurt vaker bij de e-reader dan op de tablet

Manier van lezen
E-reader

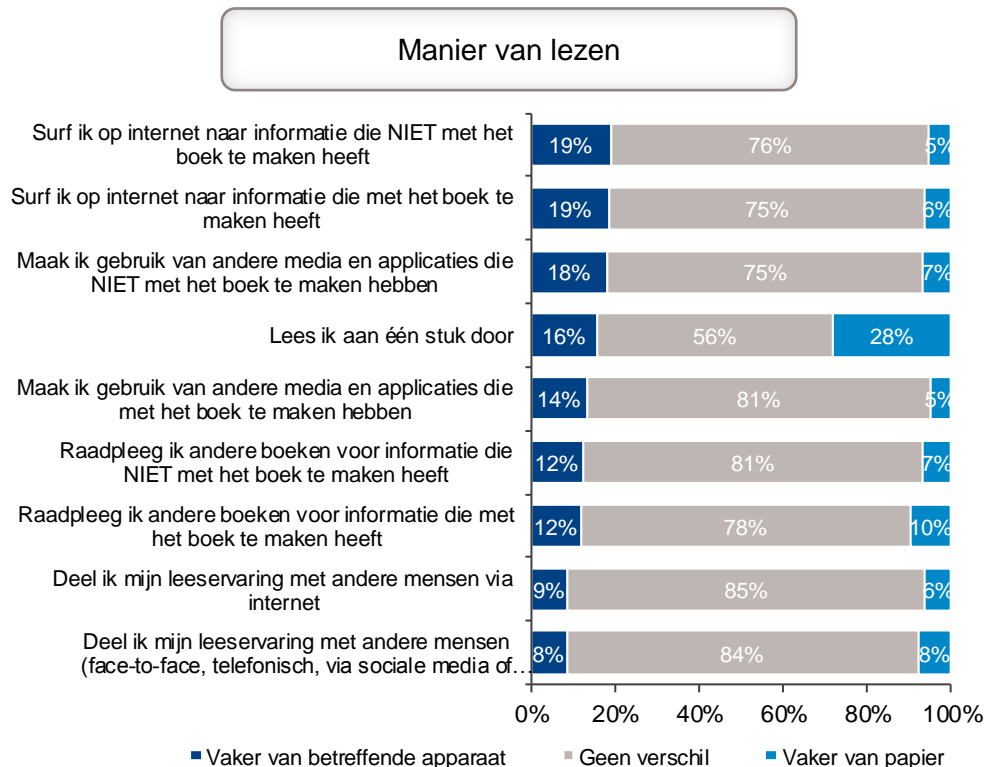
Manier van lezen
Tablet/iPad

C02 U kunt boeken op verschillende manieren lezen. Kunt u aangeven of u boeken vaker op de volgende manieren leest van uw apparaat of van papier?

Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

De afleiding is groter bij het lezen vanaf een digitaal apparaat. In een papieren boek leest men vaker aan één stuk door

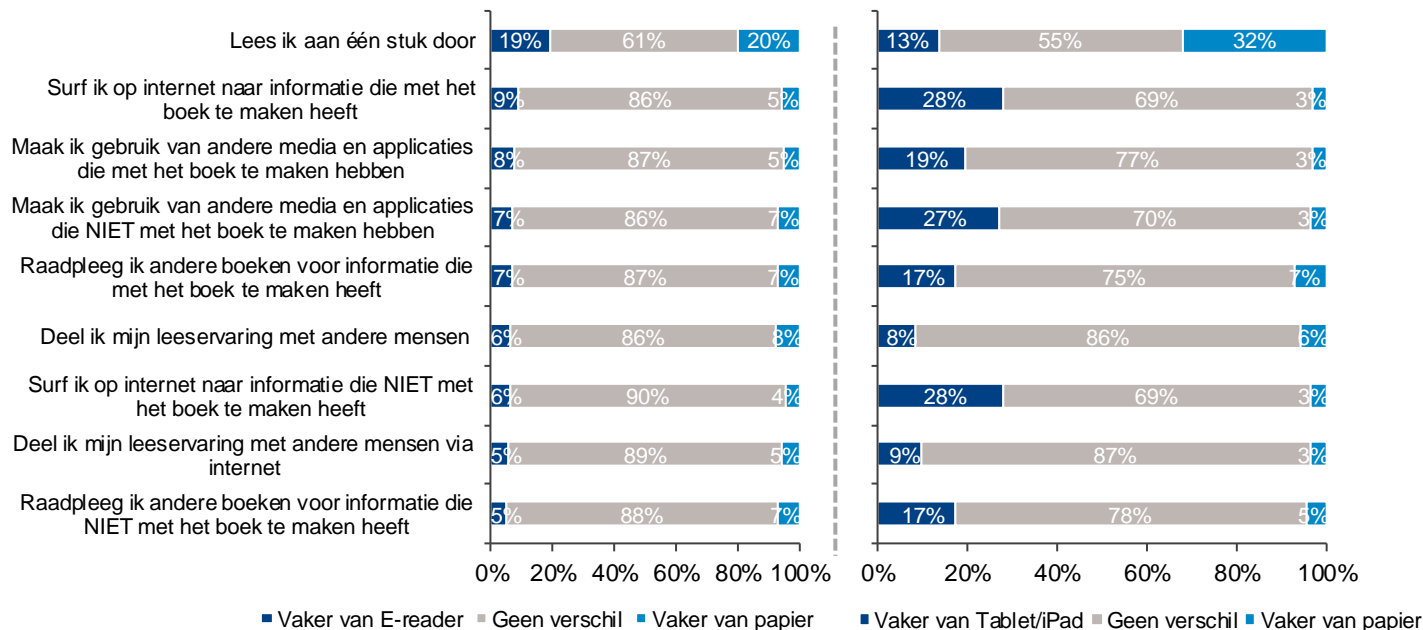

Met name bij het gebruik van een tablet is de afleiding het meest aanwezig, bij e-readers aanzienlijk minder

Manier van lezen
E-reader

Manier van lezen
Tablet/iPad

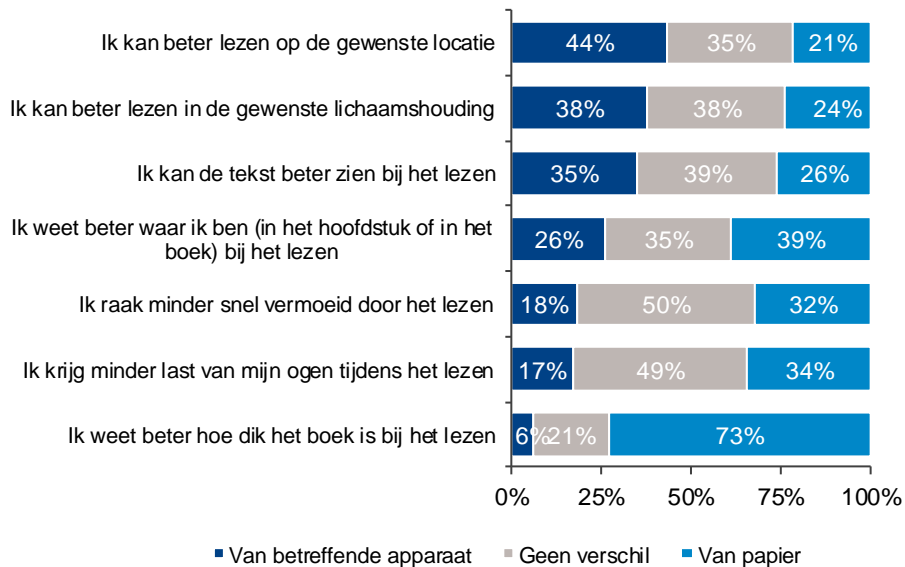
C03 U kunt boeken op verschillende manieren lezen. Kunt u aangeven of u boeken vaker op de volgende manieren leest van uw apparaat of van papier?

Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

Leeservaringsverschillen: lezen is met een e-book is lichamelijk prettiger, maar men is sneller vermoeid en weet minder goed 'waar men is'

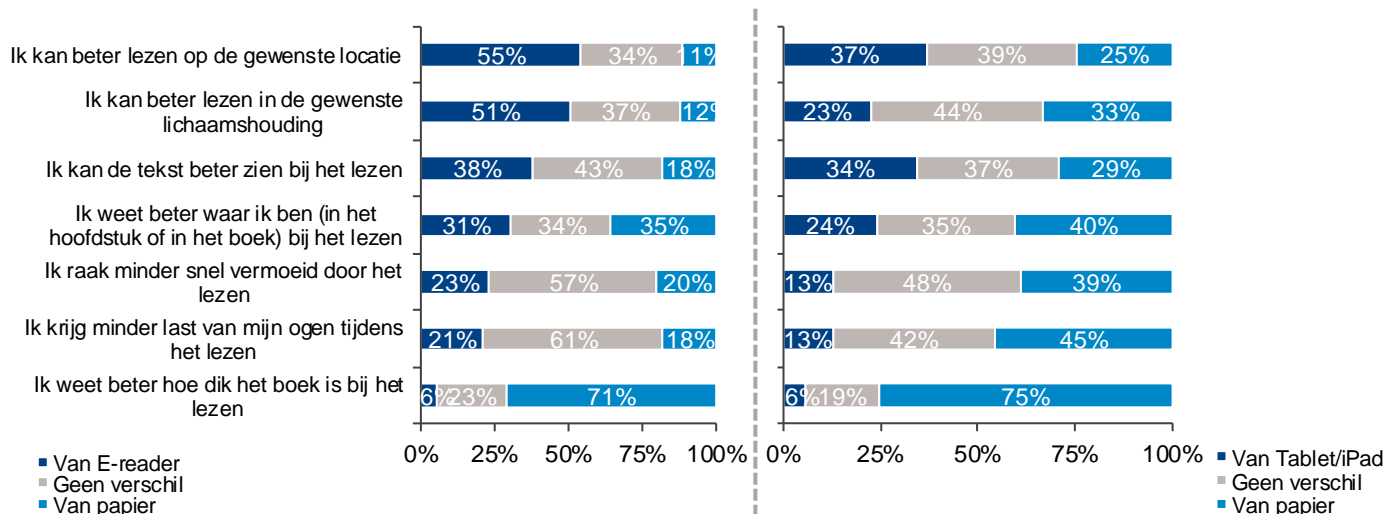
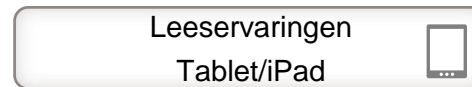
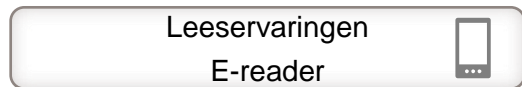
Leeservaringen

C04 U kunt het lezen van boeken op verschillende manieren ervaren en beleven. Kunt u aangeven of u de volgende leeservaringen van boeken sterker heeft van uw apparaat of van papier?

Selectie: e-book lezers

E-reader leent zich beter voor een prettige leeshouding en is minder vermoeiend bij het lezen dan een tablet

C04 U kunt het lezen van boeken op verschillende manieren ervaren en beleven. Kunt u aangeven of u de volgende leeservaringen van boeken sterker heeft van uw apparaat of van papier?

Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

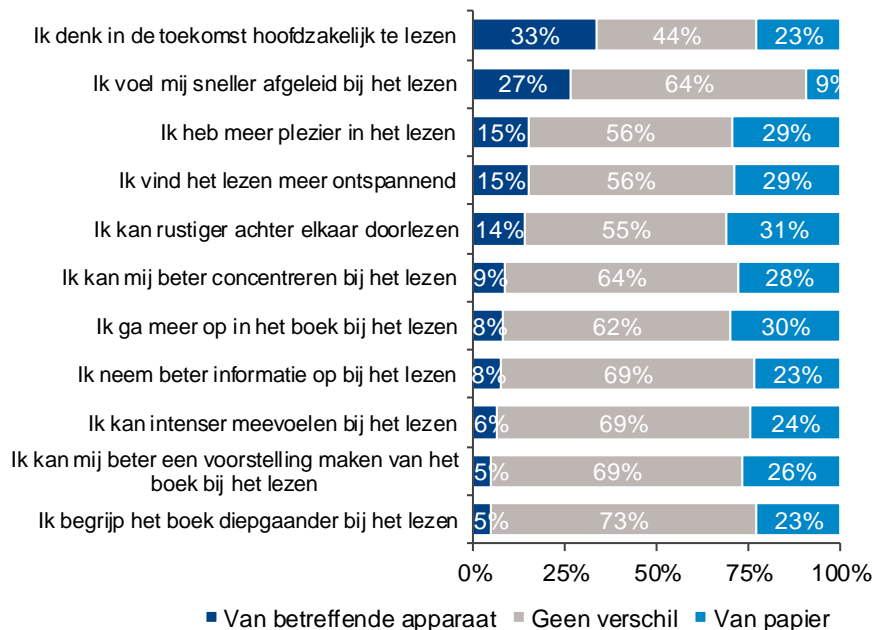
De beleving van een boek (concentratie, ontspanning, plezier) is voor zo'n 30% van de e-book lezers sterker bij papieren boeken

Leesbeleving

33 %

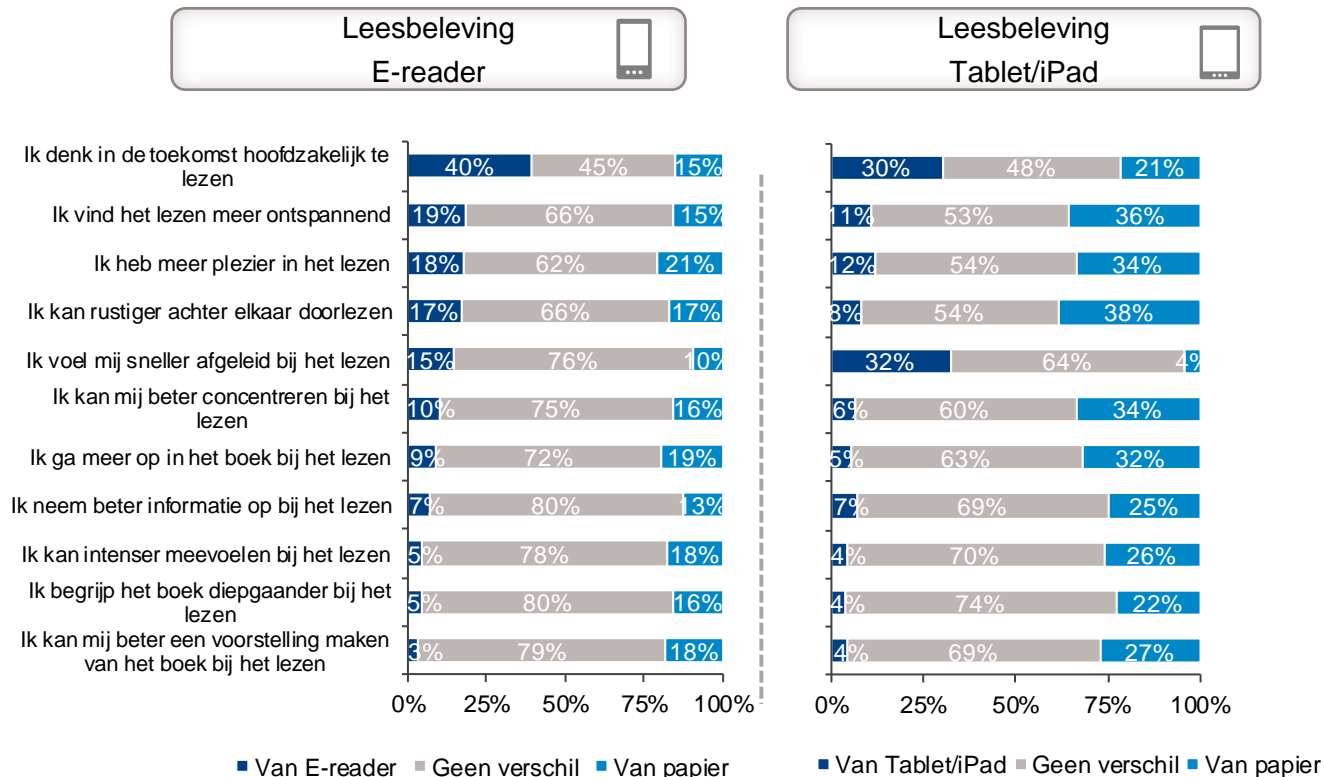
Denkt in de toekomst hoofdzakelijk van een apparaat te lezen.

C05 U kunt het lezen van boeken op verschillende manieren ervaren en beleven. Kunt u aangeven of u de volgende leeservaringen van boeken sterker heeft van uw apparaat of van papier?

Selectie: e-book lezers

Leesbeleving op tablet minder sterk dan bij e-reader (veel afleiding op tablet). E-reader lezers kiezen vaker voor e-book

C05 U kunt het lezen van boeken op verschillende manieren ervaren en beleven. Kunt u aangeven of u de volgende leeservaringen van boeken sterker heeft van uw apparaat of van papier?

Selectie: E-reader (n=504)
Tablet/iPad (n=327)

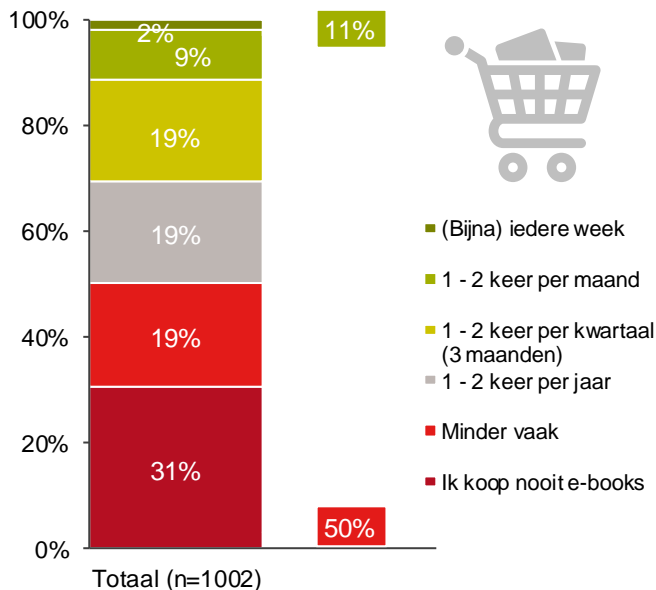
Verkrijgen van e-books

De helft van de e-book lezers koopt minder dan eens per jaar een e-book. Bol.com is veruit de belangrijkste plek van aankoop

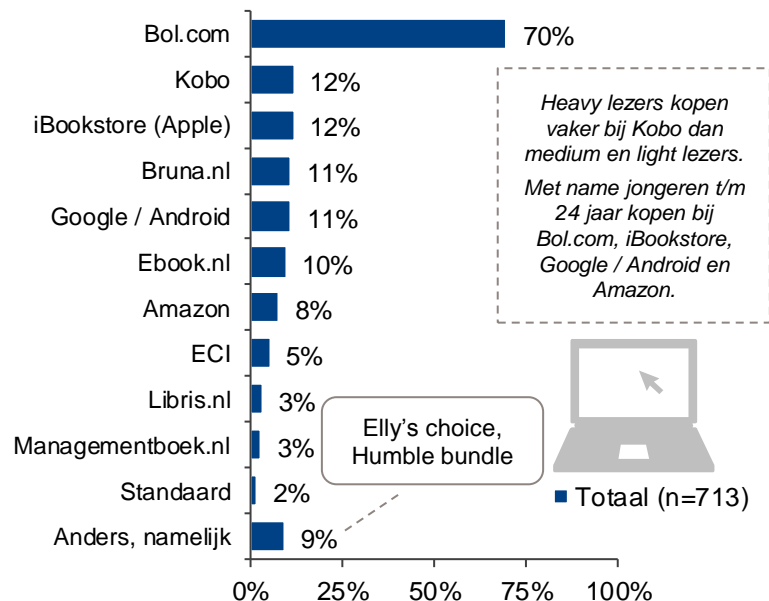

Koopfrequentie

Leners van de digitale bibliotheek kopen vaker e-books dan niet-leners.

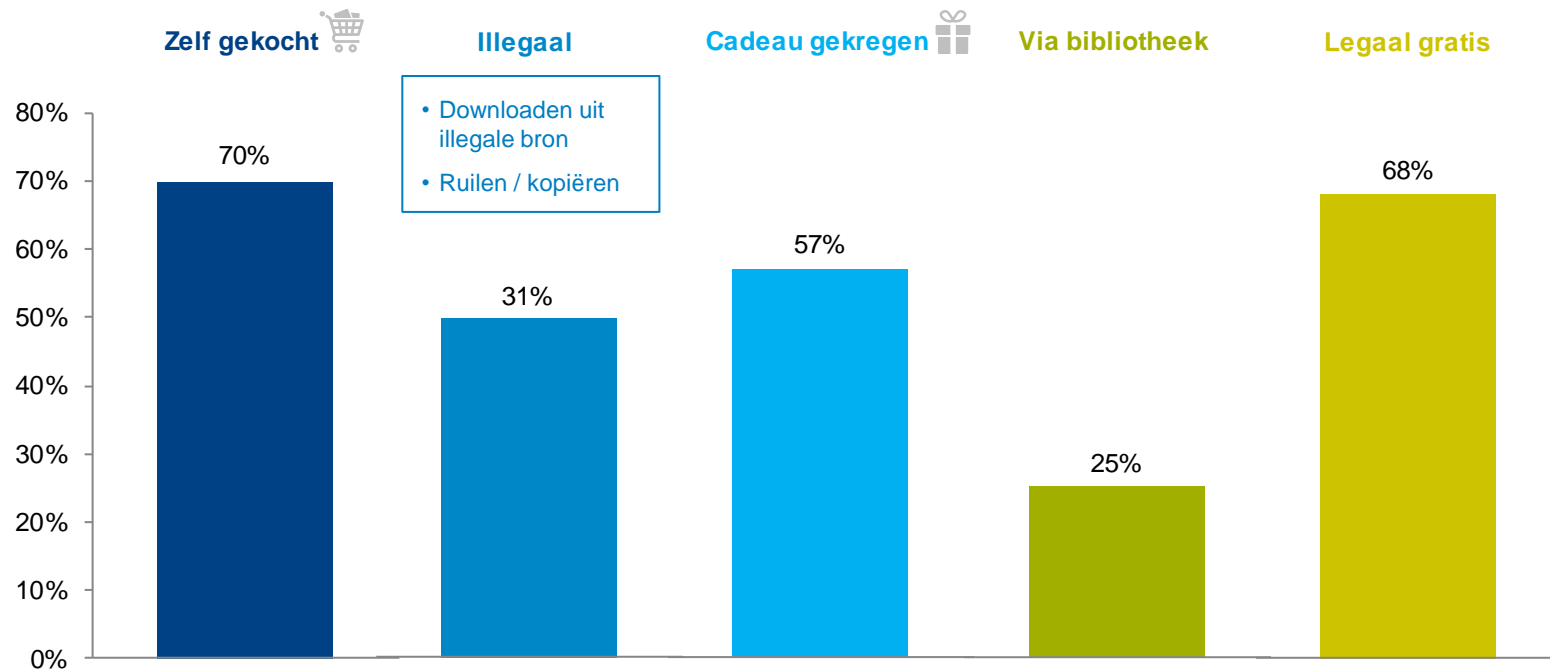
Plek van aankoop

Heavy lezers kopen vaker bij Kobo dan medium en light lezers. Met name jongeren t/m 24 jaar kopen bij Bol.com, iBookstore, Google / Android en Amazon.

Elly's choice, Humble bundle

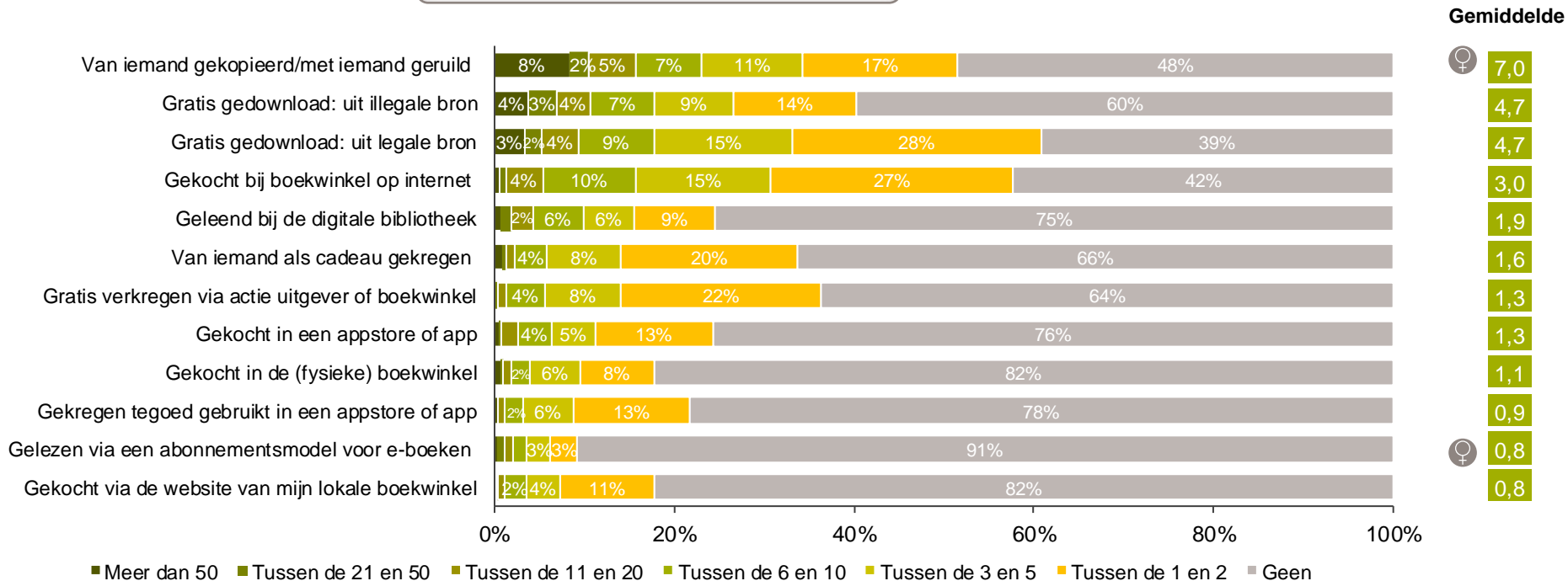
Aandeel consumenten dat e-books zelf koopt of legaal gratis verkrijgt is het grootst

Veel e-books worden gratis verkregen; gem. 7 boeken per jaar worden gekopieerd of geruild; 9 worden gratis gedownload

Aantal e-books per jaar verkrijgen

D03 Hoeveel e-books verkrijgt u per jaar op de volgende manieren? U kunt kiezen tussen:

Totaal (n=1002)
Selectie: e-book lezers

Onbeperkt e-books lenen of tweedehands kopen kan op veel interesse rekenen

Aantrekkelijkheid manier van verkrijgen van e-books

35%

Van de e-book lezers vindt onbeperkt e-books lezen voor een vast bedrag per maand aantrekkelijk

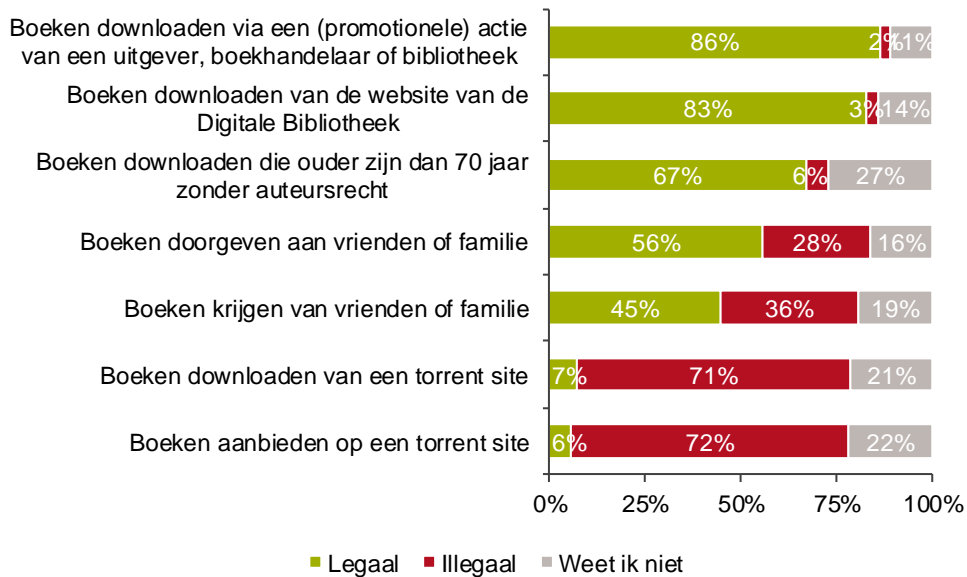
D04 Hieronder staan een aantal mogelijke (soms nieuwe) manieren om verschillende type e-books te verkrijgen. Kunt u aangeven in hoeverre u persoonlijk deze manieren aantrekkelijk vindt?

Selectie: e-book lezers

Men is zich redelijk bewust van het verschil tussen legaal en illegaal verkrijgen van onbetaalde e-books

Onbetaald verkrijgen van e-books legaal vs. illegaal

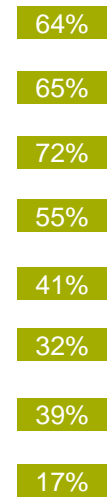
Over het algemeen is de 50-plusser het meest onwetend over wat legaal of illegaal is bij het verkrijgen van e-books.

31% van de e-book lezers is principieel tegen illegaal downloaden

Stellingen verkrijgen e-book

Kopers e-book
(1x per jaar of vaker)
(n=513)

Dit geldt met name voor e-book lezers < 25 jaar

E-book als cadeau

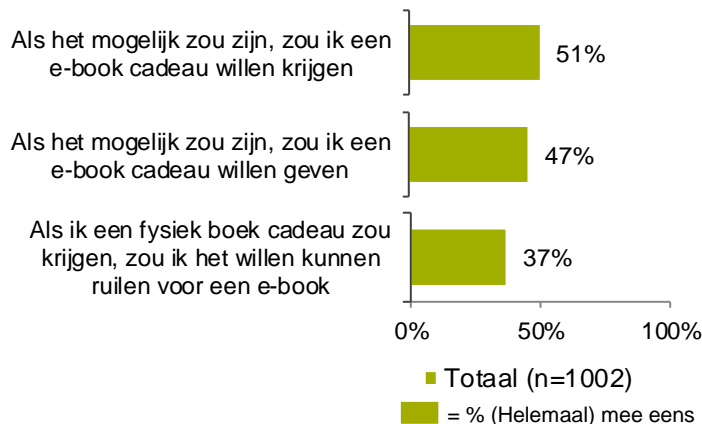

Er is ruimte voor een e-book in cadeauvorm. Hierbij is een duidelijke voorkeur voor een algemene cadeaukaart

Stellingen cadeau geven / krijgen

25-plussers hebben vaker interesse in het cadeau geven en krijgen van een e-book dan mensen jonger dan 25 jaar.

Voorkeur vorm e-book als cadeau

L01 In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken?
L02 Als u een e-book als cadeau zou ontvangen, welke vorm heeft dan uw voorkeur?

Prijsperceptie e-books

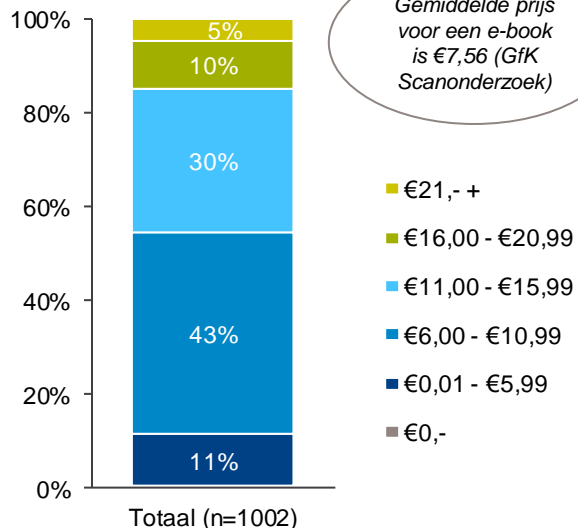

Gemiddeld kost een e-book volgens de digitale lezer € 12,40; dit is iets hoger dan wat men bereid is te betalen (€ 10,80)

Gemiddelde kosten e-book volgens consument

12,4

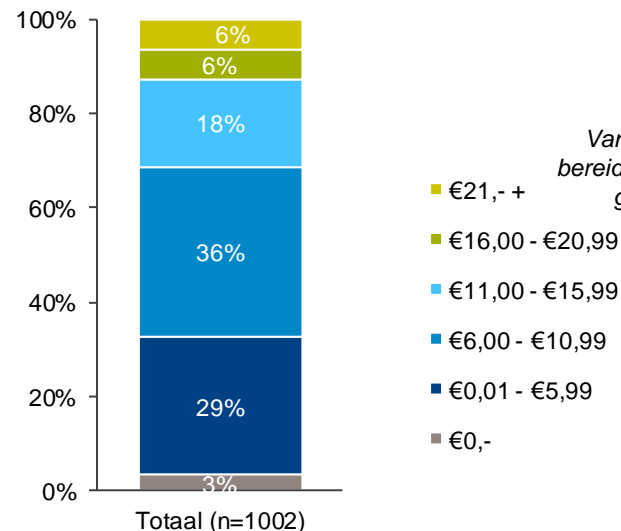

Prijsperceptie is het hoogst van 50-plussers en laag opgeleiden.
50-plussers hebben een hoger bedrag over voor een e-book dat ze echt willen hebben dan e-book lezers jonger dan 50 jaar.

Bereid om ... euro uit te geven aan een e-book

10,8

Gemiddelde

68%

Van de e-book lezers is bereid meer dan € 6,00 uit te geven aan e-book

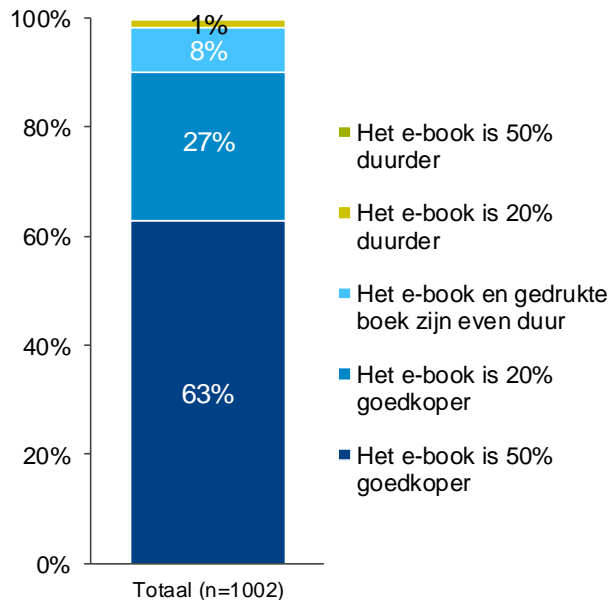
E01: Wat kost een gemiddeld e-book volgens u?

E02: Welk bedrag heeft u over voor een e-book dat u echt wilt hebben?

Een e-book zou 20% tot 50% goedkoper moeten zijn dan een papieren boek; 76% vindt de huidige prijs te hoog

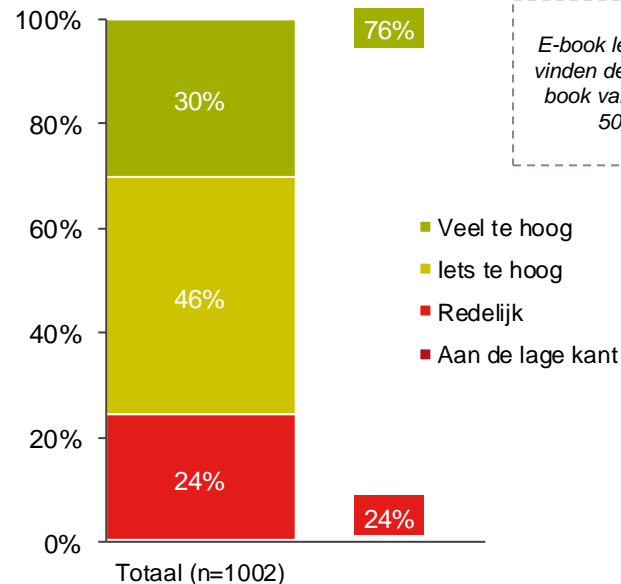
Prijsverschil
papieren boek vs. e-book

Hoe hoger men denkt dat de kosten van een e-book zijn, hoe minder vaak men vindt dat e-books goedkoper zou moeten zijn.

Prijsverschil tussen gemiddeld papieren boek en e-book: e-book 42% goedkoper (GfK Scanonderzoek)

Algemene beoordeling
prijs van e-book

E-book lezers t/m 49 jaar vinden de prijs van een e-book vaker te hoog dan 50-plussers.

E03: Wat is volgens u een redelijk prijsverschil tussen een papieren boek en een ebook dat u echt zou willen hebben?

E04: Wat vind u over het algemeen van de prijs van een e-book?

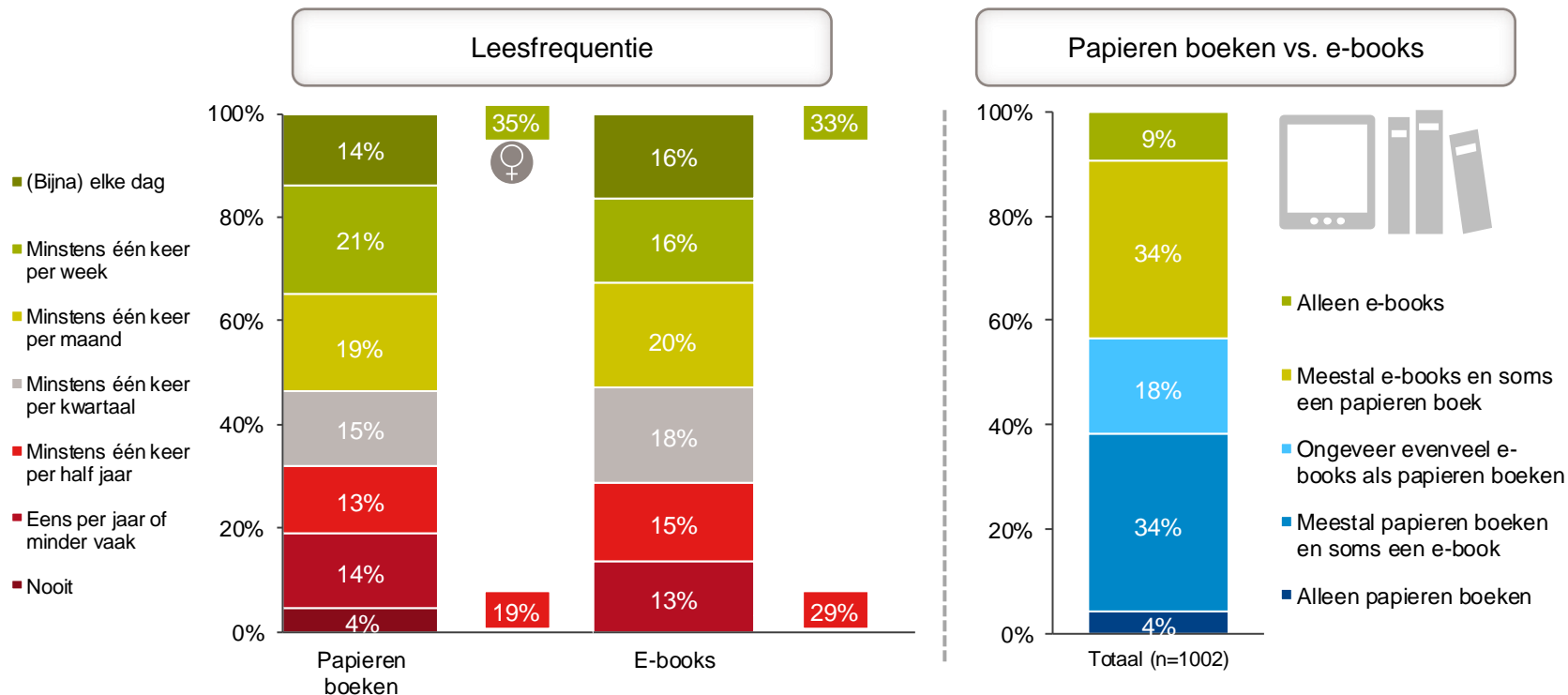
Selectie: e-book lezers

Papieren boeken versus e-books lezen

Geen verschil in leesfrequentie van papieren boeken en e-books

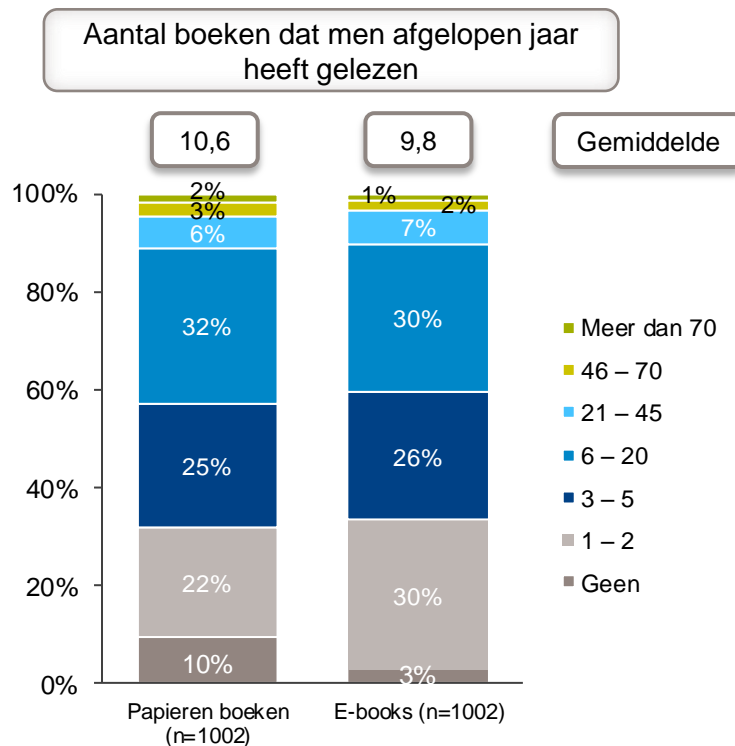
B01 Hoe vaak leest u in papieren boeken?

S02 Hoe vaak leest t u in e-books?

B03 Leest u vooral e-books of papieren boeken?

Selectie: e-book lezers

Gemiddeld leest men globaal evenveel papieren boeken als e-books

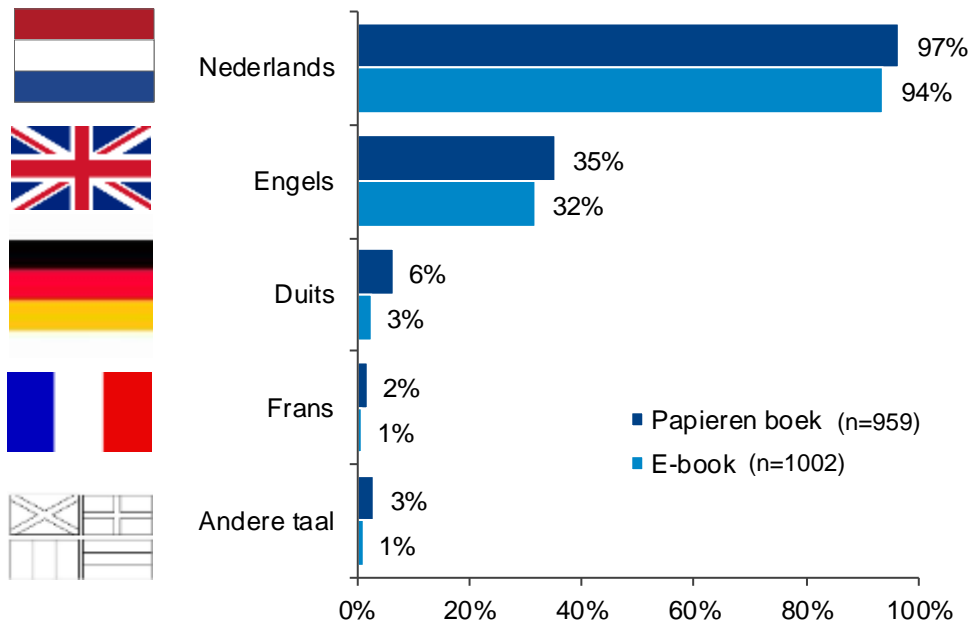

50-plussers lezen meer e-books dan mensen jonger dan 50 jaar.
Geen verschil in het aantal gelezen papieren boeken.

Vrijwel alle lezers lezen boeken in het Nederlands; een derde leest (ook) Engels. Er is geen verschil tussen e-books of papier

Leest boeken in (het)...

Met name consumenten jonger dan 25 jaar lezen anderstalig

	P-boek	E-book
< 25 jaar:	72%	53%
25-34 jaar:	44%	42%
35-49 jaar:	35%	38%
50-64 jaar:	20%	16%
65+ :	17%	15%

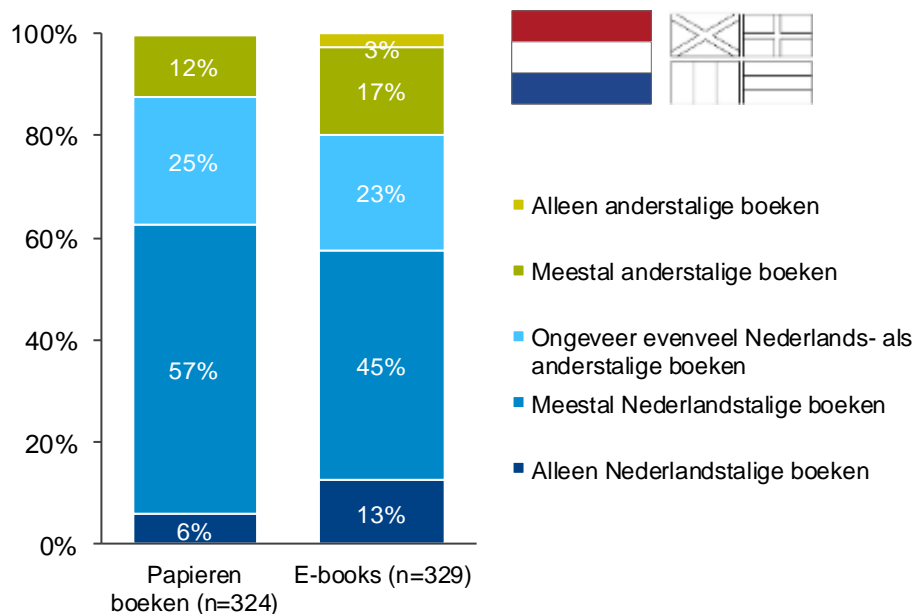
40% van de e-book lezers leest (ook) in een andere taal. 2% leest uitsluitend in een andere taal (zowel op papier als e-books)

Lezers van anderstalige boeken lezen over het algemeen toch meer Nederlandstalig dan anderstalig

Nederlands vs. anderstalige boeken

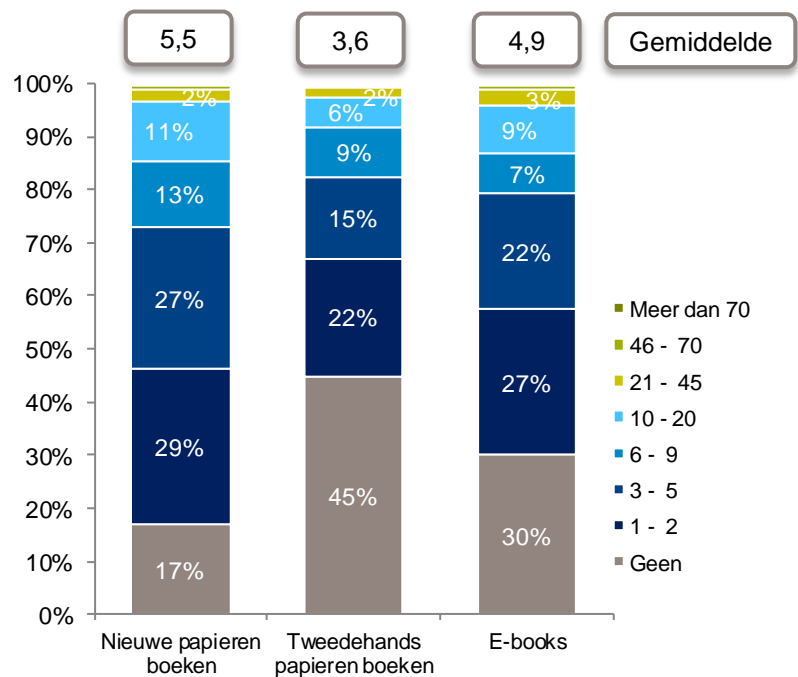
Papieren boeken versus e-books kopen

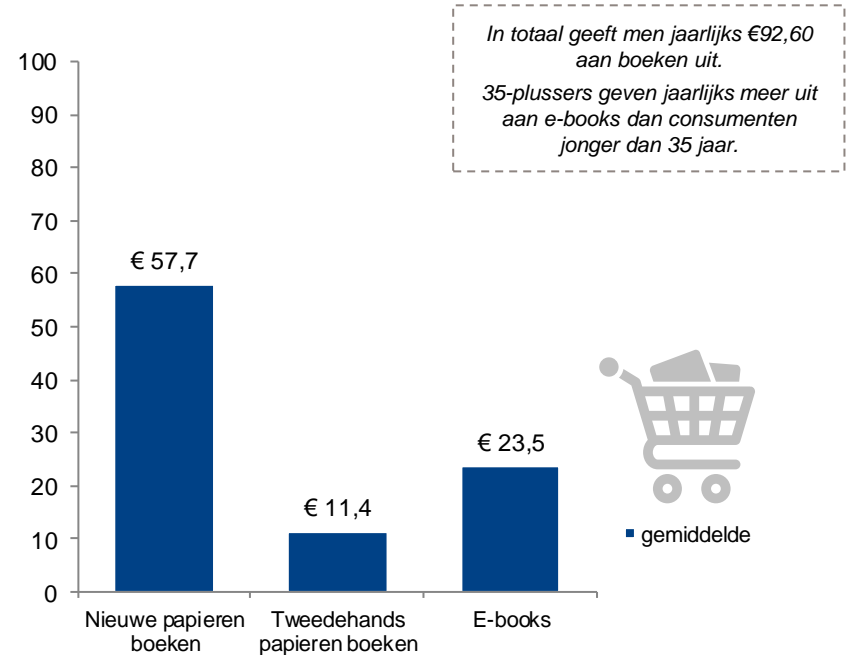
Er worden meer papieren boeken gekocht dan e-books; er wordt ook meer uitgegeven aan papier dan aan e-books

Aantal gekochte boeken (per jaar)

Bedrag uitgegeven aan boeken (per jaar)

F01 Hoeveel boeken koopt u gemiddeld per jaar?
F02 Welk bedrag heeft u de afgelopen 12 maanden uitgegeven aan?
© GfK December 16, 2016 | Boekenbranche Meting 38 digitaal lezen

---

Lenen van e-books

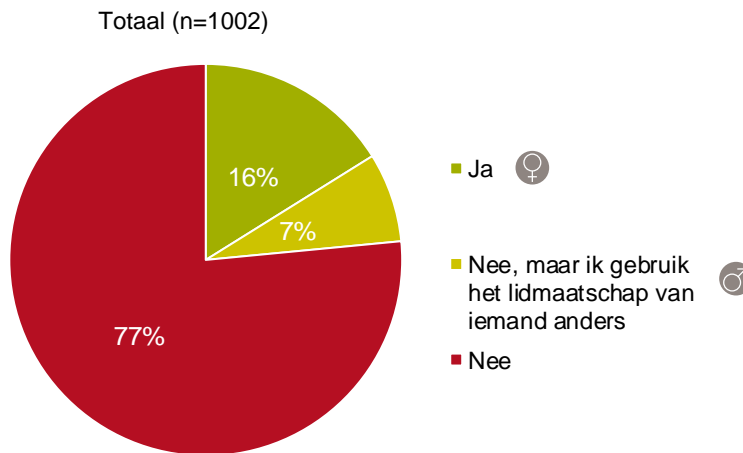

16% van de e-book lezers is lid van de digitale bibliotheek (bibliotheek.nl); 7% gebruikt het lidmaatschap van een ander

Lid van de digitale bibliotheek

9% van de Nederlandse consumenten leent wel eens via de digitale bibliotheek (via eigen lidmaatschap of dat van iemand anders).

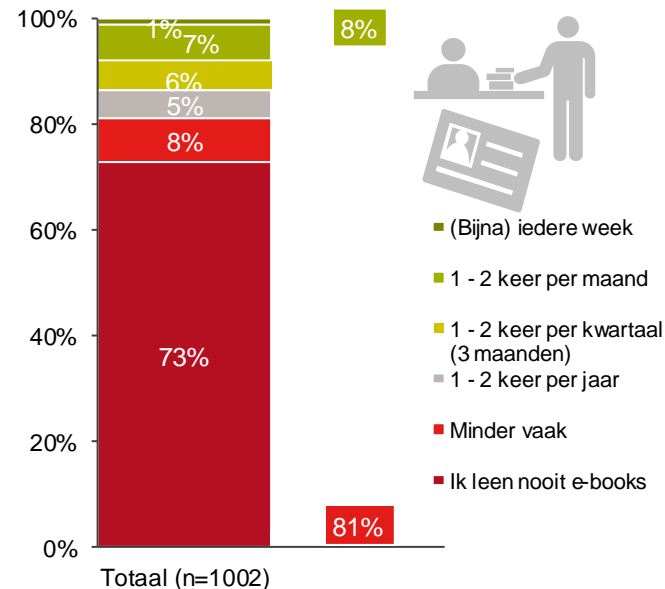
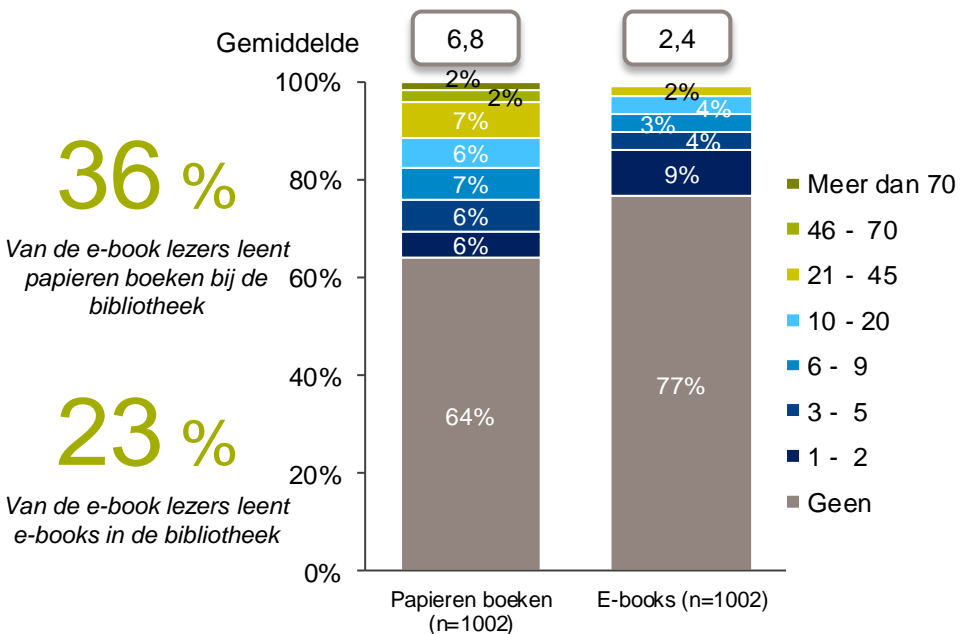
Jongeren (< 25 jaar) zijn vaker lid van de digitale bibliotheek dan 25-plussers.

De jaarlijkse e-book koper is vaker lid dan de minder frequente e-book koper.

Gemiddeld leent men jaarlijks 2,5 keer meer papieren boeken bij de bibliotheek dan e-books

Leenfrequentie bibliotheek

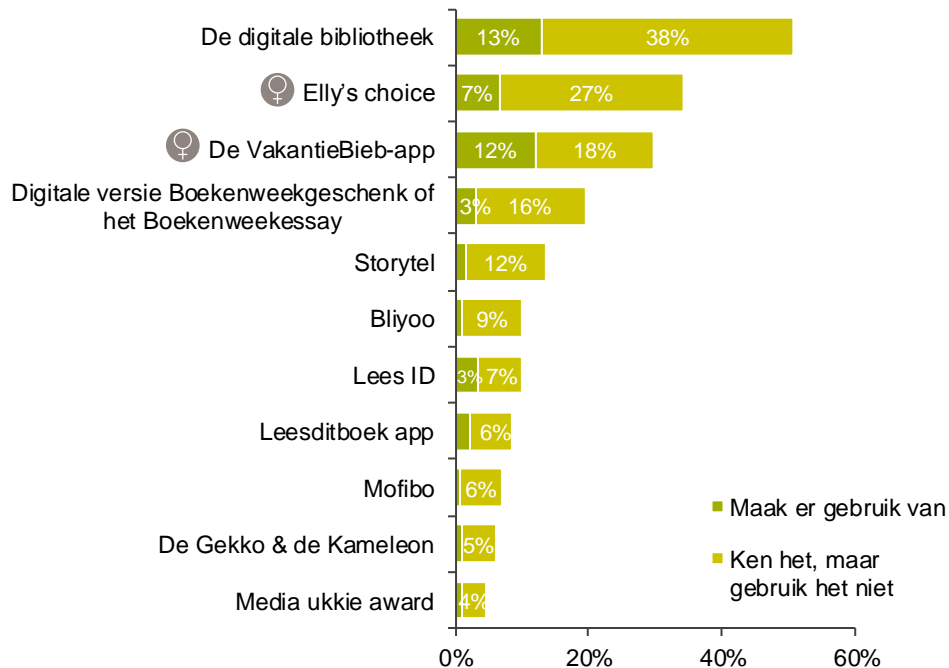
G01 Hoeveel boeken leent u gemiddeld per jaar bij de bibliotheek?

G03 Hoe vaak leent u gemiddeld e-books bij de bibliotheek?

De helft van de e-book lezers kent de digitale bibliotheek

Bekendheid initiatieven omtrent digitaal lezen

Jongeren (< 25 jaar) gebruiken vaker de digitale bibliotheek en de VakantieBieb-app dan 25-plussers.

Digitale lezers woonachtig in de grote steden en randgemeenten gebruiken vaker de VakantieBieb-app dan digitale lezers die elders woonachtig zijn.

Achtergrond

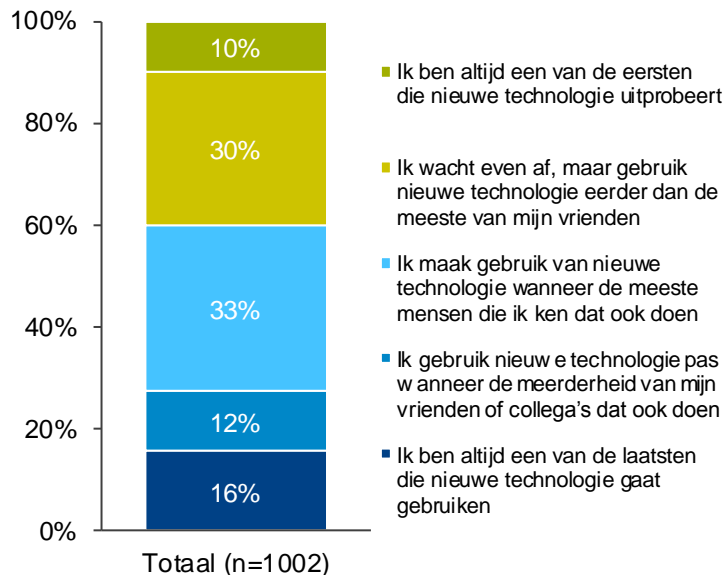
Lezen van e-books is niet langer voorbehouden aan de early adopters, maar tot de majority doorgedrongen

Houding t.a.v. technologische ontwikkelingen

Met name jongeren (< 25 jaar) typeren zich als iemand die altijd als een van de eersten nieuwe technologie uitprobeert.

Heavy en medium lezers typeren zich vaker als iemand die nieuwe technologieën eerder gebruikt dan zijn / haar vrienden dan light lezers.

42% van de e-book lezers die al langer dan 4 jaar geleden voor het eerst een e-books hebben gelezen, geeft dit aan.

Voorspellers voor toekomstig succes: Leading Edge Consumers (LEC)

LEC's zijn consumenten waarmee we toekomstig gedrag kunnen voorspellen, zodat we kunnen inschatten welke kant de markten zich op zullen ontwikkelen en in hoeverre nieuwe ideeën kans van slagen hebben in de toekomst.

Een indeling op basis van drie factoren

- LEC's zijn categorie-specifiek en worden gevonden op basis van 3 factoren:
  1. **Early Adopters:** voorlopers, mensen die als eerste nieuwe producten willen hebben
  2. **Beïnvloeders:** mensen die advies geven / naar wie geluisterd wordt
  3. **Consumenten met passie voor de categorie** – mensen die echt veel affiniteit hebben met de betreffende categorie

Leading Edge Consumers

LEZEN VAN E-BOOKS

LEC's lezen meer e-books dan papieren boeken

- ✓ LEC's lezen frequenter en meer: 64% van de LEC's leest tenminste één keer per week een e-book. Gemiddeld hebben LEC's in de afgelopen 12 maanden 15 papieren boeken gelezen en 20 e-books.
- ✓ LEC's lezen voornamelijk e-books, omdat deze minder zwaar zijn dan papieren boeken. Daarnaast vinden ze het prettig dat deze via internet beschikbaar zijn en daardoor direct en makkelijk te verkrijgen.
- ✓ LEC's hebben een sterkere voorkeur voor het lezen vanaf een e-reader dan de massa.
- ✓ LEC's zijn over het algemeen meer gaan lezen sinds zij e-books zijn gaan lezen en ook is het plezier dat zij beleven aan lezen toegenomen.
- ✓ Drempels die LEC's vaker ervaren zijn dat niet alle e-books op alle apparaten gelezen kunnen worden, het aanbod van de digitale bibliotheek is te klein en ze vinden de beveiliging tegen kopiëren op e-books vervelend.

VERKRIJGEN VAN E-BOOKS

LEC heeft grotere interesse in alternatieve manieren van verkrijgen, maar geeft wel meer uit aan boeken.

- ✓ LEC's hebben grotere interesse voor een e-book als cadeau geven / krijgen. Zij hebben vaker voorkeur voor het ontvangen van een specifiek e-book in de vorm van de digitale cadeaukaart.
- ✓ LEC's kopen frequenter e-books. Zij kopen e-books vaker via bruna.nl dan de massa (18% vs. 9%).
- ✓ LEC's vinden alle ideeën meer aantrekkelijk ten aanzien van het verkrijgen van e-books. Het meest aantrekkelijk vinden zij de mogelijkheid om tweedehands ebooks te kopen (67% vs. 55%). Gevolgd door onbeperkt ebooks lenen voor een vast bedrag per jaar bij de bibliotheek (65% vs. 54%).
- ✓ LEC's hebben de afgelopen 12 maanden gemiddeld 71 euro uitgegeven aan papieren boeken (vs. 55 euro) en 45 euro aan e-books (vs. 20 euro).

LENEN VAN E-BOOKS

Bijna 2 op de 10 LEC's maakt gebruik van bibliotheek.nl

- ✓ LEC's maken vaker gebruik van de digitale bibliotheek dan de massa (19% vs. 12%).
- ✓ Lec's lenen frequenter e-books dan de massa: 17% van de LEC's leent tenminste 1-2 keer per maand een e-book bij de bibliotheek. Van de massa is dit aandeel 6%.
- ✓ In aantal lenen LEC's jaarlijks gemiddeld meer e-books dan de massa (5 vs. 2 e-books). Het aantal papieren boeken dat jaarlijks wordt geleend is nagenoeg gelijk: 8 vs. 7 papieren boeken.

Bijlage: verantwoording en certificering

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online (CAWI in GfK Online panel)

Invalduur van de vragenlijst: circa 12 minuten

Onderwerpen van de vragenlijst: lees-, koop- en leengedrag van e-books en ten opzichte van papieren boeken, leesbeleving van digitaal apparaat, prijsperceptie van e-books en anderstalige boeken.

Veldwerk

18 oktober - 24 oktober 2016

Netto steekproef: n = 1.002

Sample

GfK Online Panel

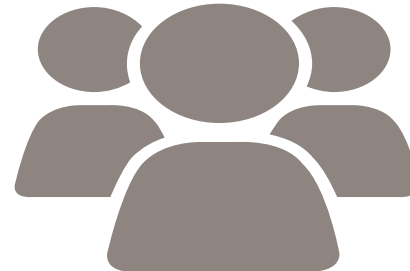
Nederlandse consumenten van 14 jaar en ouder die afgelopen 12 maanden een e-book hebben gelezen

De steekproef is door middel van weging representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding

In de rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen 3 typen lezers op basis van frequentie:

- Heavy lezer: elke dag – 3-6 keer per week
- Medium lezer: 1-2 keer per week
- Light lezer: 1-3 keer per maand – minder vaak

Certificering

- Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).
- Het is toegestaan de uitkomsten van onderzoek extern te publiceren. Wel dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK 379396 Boekenbranche meting 38" te worden vermeld.
- Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).

